HOGYAN TUDNÁNK JOBBAN

EGYETNEMÉRTENI A MÚLTUNKRÓL?

TÖRTÉNELMI EMLÉKEZET | TÁRSADALMI PÁRBESZÉD | DEMOKRÁCIA

TERVEZETT PROGRAM

10:00-10:15

MEGNYITÓ ÉS KÖSZÖNTŐ

Kié a múlt? A közös múlthoz való viszony kérdése egy demokráciában

Trencsényi Balázs | a CEU Institute for Advanced Study igazgatója

Bördős Éva | a DemNet igazgatója

Köszöntőt mond **Sári Zsolt**, a Társadalmi Kapcsolatokért és Kultúráért Felelős Minisztérium államtitkára

10:15-11:20

A PÁRBESZÉD TEREI

Mely események, korszakok és történelmi kérdések osztják meg leginkább ma a magyar társadalmat? Vannak-e olyan részei a múltunknak, amelyekkel társadalomként mindmáig nem néztünk megfelelően szembe, és ki mondhatja meg, hogy melyek ezek?

Mi a történészek felelőssége akkor, amikor a történelem politikai vita tárgyává válik? Hogyan tanítsunk olyan kérdésekről, amelyekről nincs társadalmi konszenzus? Lehetnek-e a múzeumok, az emlékhelyek, és a média nemcsak a történelmi tudás közvetítésének, hanem a különböző emlékezetek találkozásának és a párbeszédnek is a terei? Hogyan döntsünk arról, hogy kinek a nevét viselje egy utca, kinek állítsunk szobrot vagy hogyan emlékezzünk egy történelmi eseményre?

Résztvevők:

Ács Dániel | újságíró, 444.hu

Csunderlik Péter | történész, Eötvös Loránd Tudományegyetem

Frazon Zsófia | etnográfus-muzeológus, a Néprajzi Múzeum főmuzeológusa

Kovács Éva Judit | szociológus, a Társadalomtudományi Központ kutatóprofesszora és a bécsi Wiesenthal Intézet igazgatóhelyettese

Miklósi László | a Történelemtanárok Egyletének elnöke

Moderátor:

Nagy Gergely Miklós | újságíró, 24.hu

11:20-11:35

KÁVÉSZÜNET

11:35-12:00

LEHET-E ÁLLAMPOLGÁRI PÁRBESZÉDET FOLYTATNI EGY MEGOSZTÓ MÚLTRÓL? A BOSZNIA-HERCEGOVINAI KÖZÖSSÉGI GYŰLÉS TAPASZTALATAI

Bosznia-Hercegovinában 2026-ban országos közösségi (állampolgári) gyűlés foglalkozott a megbékélés, a társadalmi bizalom és a háborús múlt örökségének kérdéseivel. Véletlenszerűen kiválasztott állampolgárok találkoztak szakértőkkel és különböző nézőpontok képviselőivel, hónapokon keresztül tanácskoztak, majd közösen fogalmaztak meg ajánlásokat a politikusok és az ország intézményei számára.

Mit tett lehetővé ez a fajta állampolgári deliberáció, amit a hagyományos politikai-, szakértői-, vagy közbeszéd nem? Miről tudtak egymással beszélni a résztvevők, miben tudtak közeledni egymáshoz az álláspontok és hol maradtak fenn a nézetkülönbségek? Milyen feltételekre volt szükség ahhoz, hogy egyáltalán létrejöhessen egy ilyen folyamat? És mit kezdhetnek az eredményeivel a politikusok?

Előadó:

Damir Kapidžić | a Szarajevói Egyetem professzora

12:00-12:50

KI DÖNTI EL, HOGYAN EMLÉKEZÜNK? A POLITIKA FELELŐSSÉGE A KÖZÖS MÚLT ALAKÍTÁSÁBAN

A záró panelben politikai döntéshozókat kérünk arra, hogy reagáljanak a konferencián korábban elhangzottakra. Mi a politika felelőssége a történelmi emlékezet alakításában, és hol húzódnak ennek a felelősségnek a határai? Hogyan kívánnak hozzájárulni ahhoz, hogy a történelmünk vitatott kérdéseiről nyitottabb és sokszínűbb társadalmi párbeszéd alakuljon ki? Milyen kezdeményezésekkel segítenék a különböző történelmi tapasztalatok és értelmezések kölcsönös megértését, a társadalmi megbékélést, illetve azt, hogy tudjunk jobban egyet(nem)érteni a közös múltunkról?

Résztvevők:

Cser-Palkovics András | Székesfehérvár polgármestere

Kollai István | helyettes államtitkár, Társadalmi kapcsolatokért és Kultúráért felelős Minisztérium

Kerpel-Fronius Gábor | a főpolgármester önkormányzati tanácsadója

Gémes Szilvia | a Fővárosi Közgyűlés TISZA frakciójának tagja

Moderátor:

Stumpf András | újságíró, Válasz Online

12:50-13:00

ZÁRSZÓ ÉS REFLEXIÓ

Trencsényi Balázs | a CEU Institute for Advanced Study igazgatója

Bördős Éva | a DemNet igazgatója

13:00-14:00

EBÉD

DemNet

INSTITUTE FOR ADVANCED STUDY
CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITY

OCCUPATION, RESISTANCE, ADAPTATION

MEMORY POLITICS AND HISTORICAL DEBATES ON RUSSIAN/SOVIET ENTANGLEMENTS WITH EAST AND CENTRAL EUROPE

The Finnish institute for cultural and academic collaboration FinnAgora together with the institute of Advanced Study at the Central European University are happy to invite you to join our seminar!

14:00-14:15 | **WELCOME WORDS**

Riikkamari Muhonen | director of FinnAgora
Balázs Trencsenyi | director of the Institute of Advanced Study at CEU
H.E. Pekka Kaihilahti | ambassador of Finland to Hungary, TBC

14:15-14:45 | **OPENING KEYNOTE**

Erkki Tuomioja | PhD, Chair of the Historians without Borders Finland association, Former Minister of Foreign Affairs of Finland

14:45-16:00 | **MEMORY OF 1956 IN CONTEMPORARY HUNGARY**

Eszter Balázs | Researcher, Ludovika University of Public Service
Anssi Halmesvirta | Professor emeritus, University of Jyväskylä
Sándor Horváth | Head of Department of Contemporary History, ELTE
Heino Nyyssönen | University Lecturer, University of Turku

Chaired by:
Péter Apor | Research Fellow, Institute of History

16:00-16:15 | **BREAK**

16:15-17:30 | **MEMORIES OF CONFLICT IN RUSSIAN/SOVIET BORDERLANDS**

Marie Cerna | Researcher, Czech Academy of Sciences
Pawel Machcewicz | Professor, Polish Academy of Sciences
Kati Parppei | University Lecturer, University of Eastern Finland
Hungarian expert TBC

Chaired by:
Balázs Trencsenyi | Director of the Institute of Advanced Study, CEU

17:30-17:45 | **BREAK**

17:45-19:00 | **POST-SOVIET MEMORY POLICS AND IDENTITY BUILDING**

Una Bergmane | Researcher, University of Helsinki
Eneken Laanes | Professor, University of Tallinn
Aurimas Svedas | Professor, Vilnius University
Mykola Riabchuk | Kyiv

Chaired by:
Riikkamari Muhonen (TBC) | Director of FinnAgora